

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Constans Defensio, Ex S. Scriptvra, Et Vera Catholica
Doctrina, Atqve Observatione Vniuersalis Christianæ
Ecclesiæ Deliberationis de Christiana Reformatione**

Bucer, Martin

Genevae, 1613

De Veneratione, propositione & circumportatione sacramenti 69

urn:nbn:de:hbz:466:1-34315

adhuc declarat, quod ipsi tam manifestè ac multipliciter ordinationem istam transgrediuntur, quam hoc loco contra librum Reformationis adducunt. Omnia enim loca priuatis templis & altaribus repleuerunt, neque adhuc eo fuerunt contenti: qui diplomata quoque dederunt, ut cum consecratis suis lapidibus in omnibus angulis, & vbiunque id ab eis requireretur, Missam celebrare possent.

Haecenus de loco & modo S. Cœnæ.

Quarta pars.

De veneratione, expositione & circumportatione sacramenti.

CAPVT LXIX.

Hoc loco accusant Aduersarij librum, propterea quod hæc omnia affirmet esse non ex guum abusum Sacramenti.

Defensio Libri ex verbo Dei.

Abolum esse Christiani agnoscunt, quotiescunque aliquid vsurpatur, quàm à Domino ad vsurpandum est institutū. Iam verò Christus Dominus noster cū panem & vinum in manus accepisset, & Patri gratias egisset, discipulis vtrumque dedit, eosque panem manducare, ac de poculo bibere iussit, dicens simul, *Hoc est corpus meū, & Hic est sanguis meus, &c. Hoc facite in mei commemorationem.* Quid? Sine dubio id ipsum, quod ipse ibi fecit, & mandauit fieri. Quid autem hoc erat? Sacramenta post solennem gratiarum actionem dispensare, in eisque percipere & manducare corpus suum, quod pro nobis traditum est: & bibere sanguinem eius, qui pro nobis effusus est, in remissionem peccatorum, & confirmationem noui fœderis gratiæ & adoptionis diuinæ: idque ad fidelium eius commemorationem: nempe vt ibi mortem & resurrectionem, atque amplissima eius beneficia nobis præstita & promissa vera mentis deuotione perpendamus, annunciemus, prædicemus & extollamus, quò fide in ipsum, & in omni pietate crescamus ac promoueamus. Hic demum ille vsus est S. Cœnæ quæ Dominus mandauit & instituit, id quod omnes Christiani fatebuntur.

Quamobrem nõ leuem, sed grauissimum huius sacrosancti sacramenti abusum esse oportet, tantummodo spectaculū ex eo facere, illud ostendere ac deportare, solummodo vt homines id contemplantur, adorent, coram eo se prosternant, auro & argento, aliisque externis & corporalibus seruitiis venerentur, sine dispensatione & sumptione, sine pœnitentia peccatorum, veraque fide in Christum Dominum nostrum, cum perseueratione in manifestis peccatis contra conscientiam, & cum tam superstitiosa & idololatrica persuasione, quasi hæc Sacramenti actio quæ Sacerdos in Missa exercet: contemplatio quoque & externa Sacramenti veneratio, ab hominibus qui absque contritione ac pœnitentia peccatorum

torum

rorum suorum, absque vera fide in Christum in apertis sceleribus & flagitiis perseverant, omnia mala propellat, & omnia bona tam ad presentem, quam ad futuram vitam adferat. Hoc est quod liber Reformationis reprehendit.

Rursus igitur manifesta Calumnia est, quod Aduersarij scribunt, Librum contendere, quod illi omnes hoc sacramento abutantur, qui presentes assisterint, nisi sacramentaliter simul communicent: atque etiam ij, qui coram sacramento isto in genua prociderint. Hec enim nullibi in toto libro eiusmodi nudis verbis posita reperiuntur. Sed docet Liber, eos demum hoc sacramento abuti, qui sine poenitentia peccatorum, sineque vera fide in Christum sacramenti istius administrationi & tractationi adstant, sacramenta intuentur, & externis seruitiis venerantur: sibi quoque persuadent, se per hanc externam quantumuis impoenitentem & infidelem assistentiam, contemplationem, ac venerationem, gratiam Dei cum temporali & aeterna benedictione promerituros. Hoc docet liber Reformationis pro abusu agnoscere, horrere ac fugere, non autem quemadmodum Aduersarij falso ei attribuunt.

De verocultu ac veneratione Christi Domini in hoc Sacramento

CAP. LXX.

RORÒ quò certius simplices ac rudes homines intelligant, quæ sit veneratio Christi in hoc Sacramento, eiusque honorificus vsus, primùm omnium probe cognoscendum est, quid venerari proprie significet, & quæ sit vera veneratio ac cultus Dei ac Seruatoris nostri Iesu Christi. Ex quibus cognitio etiam elucebit, Quomodo Christum in S. Cœna rectè colere debeamus.

Venerari igitur nihil aliud est, quam his quos honore quis afficere vult, benevolentie ac preclaræ de ipsis existimationis signa demonstrare. Cuiusmodi sunt, Prædicare aliquem verbis, genuflectere, procumbere, & talibus signis obedientiam erga eos declarare, dona ac munera offerre, solennes memorias ac spectacula instituere. Hæc omnia peculiaris benevolentie & existimationis indicia sunt. Quibus igitur ea exhibentur, eos etiam honore affici certum est.

Iam verò sicut hi quibus honores deferuntur, diuersi sunt: ita diuersa quoque sunt honoris & reuerentie signa. Qui superiores nobis sunt, eos alia ratione honoramus, quam vel inferiores, vel æquales. Sic etiam aliter summos magistratus veneramus, aliter eos qui sunt inferioris ordinis. Quosdam sola capitis nudatione, & inclinatione corporis, alios flexione genuum, alios penitus in terram procidendo, manus osculando, aliisque id genus seruitiis ac reuerentie signis veneramus. Ad eundem modum volentes alicui honoris gratia dona & munuscula offerre: ibi quoque discrimen obseruamus, & unicuique id quod ei maximè congruum esse, & acceptum gratumque fore iudicatur, in honorem offerre solemus. Magnis principibus magna quoque dona datur, si non dignitate ac valore suo, saltem estimatione & acceptatione eorum, quibus offeruntur. Cum enim veneratio debeat esse singularis benevolentie & existimationis declaratio, pru-